

Asia: VN/23943/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi jätelain muuttamisesta

Lausunto

5 c § Toisessa ETA-maassa tehdyn päätöksen ja lainsäädännön tunnustaminen

-

32 § Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto

-

35 § Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen järjestäminen

-

48 § Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Stena Recycling Oy Suomen Keräyspaperi Tuottajayhteisö Oy:n operaattorina katsoo, että kirjoille ei tulisi esittää sellaista tuottajavastuuta, joka voisi pahimmillaan sekoittaa hyvin toimivan ja perinteikkään keräyspaperijärjestelmän. Kirjat ja keräyspaperi ovat raaka-aineina erilaisia, ja täten niiden kierrätysprosessit ja hyödyntäminen eroavat toisistaan. Kirjojen ja keräyspaperin sekoittaminen keskenään heikentäisi merkittävästi keräyspaperin kierrätysmahdollisuuksia ja lisäisi kustannuksia. Katsomme että yhteiskunnallisen ohjauksen tulisi myös ohjata kirjojen tuotesuunnittelua siten, että kirjojen kierrätyskelpoisuus otetaan huomioon kirjojen tuotantovaiheessa.

Hyvin toimiva paperin kierrätys

Keräyspaperikuidun hyvän laadun vuoksi, materiaali on saatu ohjattua tehokkaasti kierrätykseen, vaikka keräyspaperia käyttävien paperikoneiden määrä EU:n alueella on pienentynyt. Tehokkaan talteenoton ja hyvän laadun seurauksena raaka-aineista saatava arvo on kattanut keräyksen ja logistiikan kustannukset eli paperintuottajat eivät maksa paperin keräyksestä eikä käsittelystä tällä hetkellä.

Suomalainen paperinkeräysjärjestelmä perustuu tehokkaaseen syntypaikkalajitteluun ja erilliskeräämiseen. Paperi kerätään suurelta osin kotitalouksista. Materiaali on homogeenista ja erittäin hyvälaatuista. Paperi ajetaan syntypaikalta kierrätyslaitokselle, jossa se silmämääräisen laaduntarkastuksen jälkeen toimitetaan paalaamattomana hyödyntävälle teollisuudelle. Eurooppalaisen standardin (EN643:2014) mukaan keräyspaperi määritellään siistauslajiksi ja siistauksessa pestään painomuste pois.

Stena Recycling Oy katsoo, että kirjoja ei voi verrata rakenteeltaan tai laadultaan keräyspaperiin; niillä on myös oma eurooppalainen standardinsa (EN643:2014). Kirjat sisältävät erilaisia kartonkeja ja painopaperilaatuja, muovia, liimaa, niittejä, jopa kangasta, minkä vuoksi niiden käyttö raaka-aineena on haastavampaa. Kierrätysteollisuus muistuttaa, että kirjoja ei voida siistata eikä niille löydy kierrätysratkaisuja tällä hetkellä Suomessa.

Stena Recycling Oy pyytää myös huomioimaan, että kahden toisistaan poikkeavan materiaalin yhdistäminen syntypaikalla johtaisi siihen, että materiaali pitäisi ohjata kierrätyslaitokseen mekaaniseen lajitteluun. Mikäli tähän jouduttaisiin ja koko keräyspaperivolyymi lajiteltaisiin Suomessa käsittelylaitoksilla se nostaisi arvoketjun kustannuksia erittäin merkittävästi, jopa kymmeniä miljoonia euroja vuodessa.

Kirjojen keräyksen järjestäminen

Stena Recycling Oy:n kokemuksen mukaan kirjoja ei tule kerätä yhdessä kotitalouksien keräyspaperin kanssa, koska se voisi edellä kuvatusti pahimmillaan rapauttaa hyvin toimivan paperin kierrätysjärjestelmän. Stena Recycling Oy kuitenkin uskoo, että keräysvelvoitteen ulottaminen suurkertymäkohteisiin on oikeansuuntainen. Tähän on mahdollista edetä myös sopimusjärjestelyin.

Stena Recycling Oy esittää, että kirjojen kierrätystä edistetään ensisijaisesti alueellisten keräyspisteiden (Rinki-pisteiden yhteydessä), kierrätyskeskusten ja Suomen jokaisen kunnan kattavan kirjastoverkoston kautta. Kirjastoverkoston kautta olisi myös mahdollista järjestää toimiva verkosto kirjojen uudelleen käyttöä varten.

Siirtymäsäännös

-

Muuta huomioitavaa

-

Väisänen Mirva
Stena Recycling Oy - Olli Kellokumpu, Toimitusjohtaja